

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

Βρυξέλλες, 22 Δεκεμβρίου 2008 (06.01)

16526/08

LIMITE

**PESC 1591
COHOM 147**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα : Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για το διάλογο με τρίτες χώρες για τα ανθρώπινα δικαιώματα - Επικαιροποίηση

1. Εισαγωγή

Στα συμπεράσματα της 25ης Ιουνίου 2001, το Συμβούλιο εξέφρασε ικανοποίηση για την από 8ης Μαΐου 2001 ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τον εκδημοκρατισμό στις τρίτες χώρες, η οποία αποτελεί πολύτιμη συμβολή στην ενίσχυση της συνοχής και της συνέπειας της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εκδημοκρατισμού. Στα συμπεράσματα αυτά, το Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη δέσμευσή του στις αρχές της συνοχής και της συνέπειας, της ενσωμάτωσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις δράσεις του, της διαφάνειας της πολιτικής του και του καθορισμού των προτεραιοτήτων. Στο πλαίσιο της υλοποίησης των συμπερασμάτων του Συμβουλίου, η Ομάδα «Ανθρώπινα δικαιώματα» (COHOM) ανέλαβε να καθορίσει τις κατευθυντήριες γραμμές του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε διαβούλευση με τις ομάδες γεωγραφικού πλαισίου, την Ομάδα Συνεργασίας για την Ανάπτυξη (CODEV) και την Επιτροπή δράσεων με στόχο την ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

2. Ισχύουσα κατάσταση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει διάλογο με ορισμένες χώρες για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ο διάλογος αυτός αποτελεί αναπόσπαστο μέσο της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης. Εντάσσεται στο σύνολο των μέσων που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για να εφαρμόζει τη σχετική με τα ανθρώπινα δικαιώματα πολιτική. Το μέσο αυτό είναι ουσιαστικό στοιχείο της συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία αποσκοπεί στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της ειρήνης και της σταθερότητας, οι οποίες όπως τονίζει η δήλωση της Παγκόσμιας Διάσκεψης Κορυφής του 2005, εγκρίθηκε με συναίνεση και στο υψηλότερο επίπεδο από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, είναι αλληλένδετες με το σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων και αλληλοενισχύονται. Η καθιέρωση του διαλόγου αυτού είναι μια επιλογή που απορρέει, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για το διάλογο με τις τρίτες χώρες για τα ανθρώπινα δικαιώματα που εγκρίθηκαν το 2001, από απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οφείλουμε να διαπιστώσουμε ότι η σημερινή προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά το διάλογο θα μπορούσε να χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη συνοχή. Πράγματι, διαπιστώνεται η αύξηση των διαλόγων αυτών και, εξάλλου οι διάλογοι αυτοί διεξάγονται σε πολύ διαφορετικά επίπεδα (λόγου χάρη σε επίπεδο εμπειρογνομόνων πρωτευουσών ή σε επίπεδο αρχηγών αποστολής) και σε πολύ διαφορετικά πλαίσια. Επομένως, πρέπει να ληφθεί η απόφαση δημιουργίας νέων διαλόγων έχοντας κατά νου την αναμενόμενη προστιθέμενη αξία καθώς και τους πόρους που διατίθενται για την υλοποίησή τους.

Έτσι, υπάρχουν διάφοροι τύποι διαλόγου, όπως:

2.1. Διάλογοι ή συζητήσεις γενικού μάλλον χαρακτήρα, που στηρίζονται στις συνθήκες, τις συμφωνίες ή τις συμβάσεις περιφερειακού ή διμερούς χαρακτήρα ή στρατηγικές συμπράξεις, όπου το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τίγεται συστηματικά. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για:

2.1.1. τις σχέσεις με τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες,

2.1.2. τη Συμφωνία του Κοτονού με τις χώρες ΑΚΕ,

2.1.3. τις σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Λατινικής Αμερικής,

2.1.4. τη διαδικασία της Βαρκελώνης (μεσογειακές χώρες) και την πολιτική γειτονίας (κυρίως χώρες του Καυκάσου).

2.1.5. τον πολιτικό διάλογο με τις ασιατικές χώρες στα πλαίσια του ASEAN και της ASEM,

2.1.6. τις σχέσεις με τα δυτικά Βαλκάνια,

2.1.7. τις διμερείς σχέσεις στα πλαίσια των συμφωνιών σύνδεσης και συνεργασίας.

2.2. Διάλογοι με αποκλειστικό θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Επί του παρόντος, υφίστανται πολλοί διάλογοι τακτικοί και θεσμοθετημένοι, αφιερωμένοι αποκλειστικά στα ανθρώπινα δικαιώματα, διάλογος μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτης χώρας / ή περιφερειακής οργάνωσης, (λόγου χάρη, διάλογος με την Κίνα, διαβουλεύσεις με τη Ρωσία, διάλογος με τα πέντε κράτη της Κεντρικής Ασίας και διάλογος με την Αφρικανική Ένωση. Πρόκειται για ιδιαίτερα διαρθρωμένους διαλόγους και διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται σε επίπεδο εμπειρογνομόνων στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις πρωτεύουσες. Κατά το παρελθόν, η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε επίσης διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα με την Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν. Άλλοι διάλογοι διεξάγονται σε επίπεδο αρχηγών αποστολής (λόγου χάρη Ινδία, Πακιστάν και Βιετνάμ). Η ύπαρξη τέτοιας μορφής διαλόγου δεν πρέπει να εμποδίζει να συζητείται το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στα πλαίσια του πολιτικού διαλόγου σε όλα τα επίπεδα.

Εξάλλου, στο πλαίσιο διαφόρων συμφωνιών συνεργασίας ή σύνδεσης με τρίτες χώρες, υπάρχουν υπό-επιτροπές ή ομάδες ειδικές για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ιδίως όσον αφορά διάφορες χώρες των νοτίων ακτών της Μεσογείου όπως το Μαρόκο, η Τυνησία, ο Λίβανος, η Ιορδανία, η Αίγυπτος, το Ισραήλ ή η Παλαιστινιακή Αρχή.

2.3. Ad hoc διάλογοι όπου ενσωματώνονται στοιχεία που υπάγονται στην ΚΕΠΠΑ, εξ' ων τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ΕΕ έχει σήμερα τέτοιους διαλόγους, λόγου χάρη με το Σουδάν, και τούτο σε επίπεδο αρχηγών αποστολής επί τόπου.

2.4. Διάλογοι στα πλαίσια των προνομιακών σχέσεων με ορισμένες τρίτες χώρες, βάσει σημαντικής σύγκλισης απόψεων. Αυτοί οι διάλογοι γίνονται στις περισσότερες περιπτώσεις σε εξαμηνιαίες συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, υπό μορφή τρόικας, λόγω χάρη με τις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Καναδά, τη Νέα Ζηλανδία, την Ιαπωνία και τις συνδεδεμένες χώρες, πριν από τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και την ετήσια σύνοδο της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Προβλέπονται επίσης διαβουλεύσεις με την Αφρικανική Ένωση πριν από τις συνόδους του Συμβουλίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και της τρίτης επιτροπής της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Κύριος στόχος των διαλόγων αυτών είναι να συζητηθούν θέματα κοινού ενδιαφέροντος καθώς και οι δυνατότητες συνεργασίας εντός των πολυμερών πλαισίων σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Εκτός από το διάλογο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορισμένα κράτη μέλη έχουν διάλογο και με ορισμένες τρίτες χώρες σε εθνικό επίπεδο.

Ο στόχος των κατευθυντήριων γραμμών για τον επί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διάλογο είναι πολλαπλός :

- να καθορισθεί ο ρόλος του μέσου αυτού στο συνολικό πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ και της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- να ενισχυθεί η συνοχή και η συνέπεια της προσέγγισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναλύοντας κατά περίπτωση την προστιθέμενη αξία της έναρξης διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα καθώς και το φόρτο εργασίας που απορρέει για την COHOM.
- να διευκολυνθεί η χρήση του μέσου αυτού μέσω καθορισμού των προϋποθέσεων καθιέρωσης και αποτελεσματικότητάς του.
- να ενημερωθούν τα τρίτα μέρη (ιδίως διεθνείς οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνία των πολιτών, μέσα μαζικής ενημέρωσης, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τρίτες χώρες) για την προσέγγιση αυτή.

Ο πολιτικός διάλογος με τις χώρες ΑΚΕ, στα πλαίσια της Συμφωνίας του Κοτονού, έχει τις δικές του λεπτομέρειες και διαδικασίες, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 8 της Συμφωνίας. Προκειμένου όμως να υπάρξει συνοχή, θα πρέπει να πραγματοποιείται τακτική ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών στο πλαίσιο της Ομάδας COHOM.

3. Γενικές αρχές

3.1. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύεται να εντατικοποιήσει τη διαδικασία ενσωμάτωσης των σχετικών με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον εκδημοκρατισμό στόχων σε όλες τις πτυχές της εξωτερικής της πολιτικής («mainstreaming»). Προς τούτο, η ΕΕ θα μεριμνά για την ένταξη του θέματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε όλες τις συναντήσεις και συζητήσεις που θα διεξάγει με τρίτες χώρες, σε όλα τα επίπεδα, είτε πρόκειται για υπουργικές συναντήσεις, είτε για μικτές επιτροπές, είτε για επίσημο διάλογο που πραγματοποιεί η Προεδρία του Συμβουλίου, η Τρόικα, οι αρχηγοί αποστολών ή η Επιτροπή. Θα μεριμνά επίσης για την ένταξη του θέματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στις συζητήσεις προγραμματισμού και στα έγγραφα στρατηγικής για κάθε χώρα.

3.2. Ωστόσο, για να μπορεί να εμβαθύνει τη συζήτηση περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορεί να αποφασίζει την έναρξη διαλόγου με κάποια τρίτη χώρα ειδικά επικεντρωμένου στο θέμα αυτό. Η απόφαση αυτή θα λαμβάνεται βάσει ορισμένων κριτηρίων, ενώ παράλληλα θα διατηρείται η αρμόζουσα στο έργο αυτό ρεαλιστική αντιμετώπιση και ευελιξία. Η ΕΕ θα αναλαμβάνει η ίδια την πρωτοβουλία να προτείνει σε μια τρίτη χώρα την έναρξη διαλόγου, ή θα απαντά σε σχετικό αίτημα τρίτης χώρας.

4. Στόχοι του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Οι στόχοι του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα ποικίλουν ανάλογα με τη χώρα και θα ορίζονται κατά περίπτωση, μπορεί δε να είναι οι εξής :

- (α) να συζητούνται θέματα κοινού ενδιαφέροντος και να ενισχύεται η συνεργασία επί θεμάτων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων στα πολυμερή πλαίσια, όπως τα Ηνωμένα Έθνη,

- (β) να διαδηλώνεται η ανησυχία της ΕΕ για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα αυτή, να συγκεντρώνονται στοιχεία και να καταβάλλεται προσπάθεια βελτίωσης της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα αυτή.

Επιπλέον, ο διάλογος για τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορεί να βοηθήσει στον πρόωρο εντοπισμό προβλημάτων που ενδέχεται να οδηγήσουν μελλοντικά σε συγκρούσεις.

5. Θέματα που τίγονται στα πλαίσια του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Τα θέματα που θα τίγονται στο διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα καθορίζονται κατά περίπτωση. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναλαμβάνει την υποχρέωση να συζητά τα θέματα προτεραιότητας, τα οποία θα πρέπει να εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη όλων των δυνατοτήτων διαλόγου. Μεταξύ των θεμάτων αυτών συγκαταλέγεται η υπογραφή, η επικύρωση και η εφαρμογή των διεθνών πράξεων με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα, η καταπολέμηση της θανατικής ποινής, η καταπολέμηση των βασανιστηρίων, η καταπολέμηση πάσης μορφής διακρίσεων, τα δικαιώματα του παιδιού, ιδίως δε τα δικαιώματα των παιδιών στις ένοπλες συγκρούσεις τα δικαιώματα της γυναίκας, η ελευθερία έκφρασης, ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών και η προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η συνεργασία σε θέματα διεθνούς δικαιοσύνης, ιδίως με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, η προώθηση του εκδημοκρατισμού και της χρηστής διαχείρισης των δημοσίων υποθέσεων, το κράτος δικαίου καθώς και η πρόληψη των συγκρούσεων. Ο διάλογος με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορεί να περιλαμβάνει ορισμένα από τα ανωτέρω θέματα προτεραιότητας, μεταξύ άλλων την εφαρμογή των κυριότερων διεθνών πράξεων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων που έχει επικυρώσει το ένα από τα μέρη, αναλόγως των περιστάσεων, καθώς και την προετοιμασία και παρακολούθηση του Συμβουλίου των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στη Γενεύη, την προετοιμασία και παρακολούθηση της 3ης Επιτροπής της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, την προετοιμασία και παρακολούθηση των παγκοσμίων και/ ή περιφερειακών διασκέψεων. Διεξάγονται σε βάση αμοιβαιότητας πράγμα που επιτρέπει στις τρίτες χώρες να συζητούν την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Διαδικασία έναρξης διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα

- 6.1. Οι αποφάσεις έναρξης διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει να λαμβάνονται μετά από αξιολόγηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη δεδομένη χώρα. Η απόφαση για τη διενέργεια προκαταρκτικής αξιολόγησης θα λαμβάνεται από την COHOM, σε συνεργασία εφόσον απαιτείται, με τις ομάδες εργασίας γεωγραφικού πλαισίου, την Ομάδα Συνεργασίας για την Ανάπτυξη (CODEV), και την επιτροπή δράσεων με στόχο την ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Η αξιολόγηση αυτή καθεαυτή θα γίνεται από την COHOM σε συντονισμό με τις άλλες ομάδες. Η αξιολόγηση θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εξέλιξη της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη βούληση της κυβέρνησης να βελτιώσει την κατάσταση, τη δέσμευση που έχει έναντι των διεθνών συμβάσεων περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη βούλησή της να συνεργασθεί με τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς περί δικαιωμάτων του ανθρώπου των Ηνωμένων Εθνών, τη στάση της έναντι της κοινωνίας των πολιτών. Η αξιολόγηση θα βασίζεται, μεταξύ άλλων στις εξής πηγές : τις εκθέσεις των αρχηγών αποστολής, τις εκθέσεις των Ηνωμένων Εθνών και άλλων διεθνών ή περιφερειακών οργανισμών, τις εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τις εκθέσεις των διαφόρων μη κυβερνητικών οργανώσεων που δρουν στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τα έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα που συντάσσει η Επιτροπή.
- 6.2. Οι αποφάσεις για την οργάνωση διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει να λαμβάνονται μετά από καθορισμό των συγκεκριμένων στόχων που επιθυμεί να επιτύχει η Ένωση με την έναρξη διαλόγου με τη δεδομένη χώρα και μετά από αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας που θα έχει ο διάλογος αυτός. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα διαμορφώνει επίσης κριτήρια ανά περίπτωση για την εκτίμηση της σημειωθείσας προόδου σε σχέση με τους καθοριζόμενους στόχους («benchmarks», καθώς και κριτήρια τυχόν στρατηγικής εξόδου χωρίς ωστόσο αυτό να αποτελεί προϋπόθεση για τη δρομολόγηση διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

- 6.3. Πριν τη δρομολόγηση διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, θα πρέπει να γίνονται διερευνητικές συζητήσεις με την ενδιαφερόμενη χώρα. Σκοπός των συζητήσεων αυτών είναι να εντοπισθούν οι στόχοι που επιδιώκει η εν λόγω χώρα όταν δέχεται ή ζητά διάλογο με την ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η τυχόν πρόοδος της σε θέματα δέσμευσης έναντι των διεθνών περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων πράξεων, των σχετικών διεθνών διαδικασιών και μηχανισμών, καθώς και σε θέματα προώθησης και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εκδημοκρατισμού εν γένει, ώστε να ενημερώνονται τα στοιχεία των εκθέσεων που υποβλήθηκαν στα πλαίσια της προκαταρκτικής αξιολόγησης. Οι συζητήσεις θα είναι επίσης αφορμή να εξηγήσει η Ένωση στην ενδιαφερόμενη χώρα τις αρχές που διέπουν τη δράση της, καθώς και τους στόχους που επιδιώκει όταν προτείνει ή δέχεται την καθιέρωση διαλόγου με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι διερευνητικές συζητήσεις θα διεξάγονται κατά προτίμηση από την Τρόικα της ΕΕ απαρτιζόμενη από εκπροσώπους των πρωτευουσών, σε επίπεδο εμπειρογνομόνων σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και σε στενή διαβούλευση με τους διαπιστευμένους στη χώρα αυτή αρχηγούς αποστολής. Κατόπιν οι διερευνητικές συζητήσεις θα αξιολογηθούν. Βάσει αυτής της αξιολόγησης, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αποφασίζει εάν επιθυμεί ή όχι να συνεχίσει το έργο αυτό σε περισσότερο διαρθρωμένη και θεσμοθετημένη βάση.
- 6.4. Πριν ληφθεί η απόφαση έναρξης διαλόγου με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα θα πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση στα πλαίσια της Ομάδας COHOM και να δοθεί η συγκατάθεσή της. Η τελική απόφαση για την έναρξη του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ο καθορισμός των λεπτομερειών διεξαγωγής του, σε επίπεδο εμπειρογνομόνων στις πρωτεύουσες ή σε τοπικό επίπεδο από τους αρχηγούς αποστολής, λαμβάνεται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 6.5. Οι ομάδες εργασίας γεωγραφικού πλαισίου, και, εφόσον απαιτείται, η Ομάδα Συνεργασίας για την Ανάπτυξη (CODEV), η Επιτροπή δράσεων με στόχο την ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών θα πρέπει επίσης να συμμετάσχουν στο έργο αυτό λήψης της σχετικής απόφασης.

- 6.6. Σε περίπτωση που η αξιολόγηση οδηγεί σε αρνητικά συμπεράσματα και εάν αποφασίσει να μην προβεί στην καθιέρωση διαλόγου, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξετάσει εάν είναι σκόπιμο να υπάρξουν άλλες προσεγγίσεις, όπως ενίσχυση του σκέλους των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα πλαίσια του πολιτικού διαλόγου με την ενδιαφερόμενη χώρα, συμπεριλαμβάνοντας σ' αυτόν μεταξύ άλλων ειδικούς εμπειρογνώμονες σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- 6.7. Η παρακολούθηση του διαλόγου και ο καθορισμός της ημερήσιας διάταξης, σε όλες τις περιπτώσεις, γίνονται από την Ομάδα COHOM, με την ενδεχόμενη συμμετοχή των άλλων ενδιαφερόμενων ομάδων και επιτροπών, δηλαδή των ομάδων εργασίας γεωγραφικού πλαισίου, των αρχηγών αποστολών, της Ομάδας CODEV και της επιτροπής δράσεων με στόχο την ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας, και του κράτους δικαίου καθώς και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

7. Λεπτομέρειες διεξαγωγής του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Όσον αφορά τις λεπτομέρειες διεξαγωγής του σχετικού διαλόγου, θα πρέπει να υπάρχει ευελιξία και ρεαλιστικό πνεύμα. Συνεπώς, οι λεπτομέρειες θα καθορίζονται κατά περίπτωση, σε κοινή συμφωνία με την ενδιαφερόμενη χώρα. Οι λεπτομέρειες θα αφορούν τον τόπο, το επίπεδο εκπροσώπησης και τη συχνότητα διεξαγωγής του διαλόγου.

Κατ' αρχήν, όλοι οι διάλογοι θα πρέπει να διαρκούν τουλάχιστον μία ολόκληρη ημέρα, εξαιρουμένων, ωστόσο, των διαλόγων που διεξάγονται με κράτη που έχουν απόψεις οι οποίες προσεγγίζουν τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και, στο μέτρο του δυνατού, με ταυτόχρονη διερμηνεία ούτως ώστε να αξιοποιείται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο ο χρόνος που διατίθεται για τις συζητήσεις. Εξάλλου, κατά την οργάνωση ενός διαλόγου, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διευκρινίζει στην τρίτη χώρα ότι επιφυλάσσεται να αναφερθεί σε ατομικές περιπτώσεις και να της διαβιβάζει σε κάθε συνάντηση κατάλογο των ατομικών περιπτώσεων όσον αφορά τις οποίες αναμένονται απαντήσεις. Ο κατάλογος αυτός θα μπορεί να συνοδεύεται από αίτηση ελευθέρωσης των προσώπων η περίπτωση των οποίων συζητήθηκε και, εφόσον υπάρχει ανάγκη, οι ατομικές αυτές περιπτώσεις θα μπορούν να θίγονται στο επίπεδο των πολιτικών διαλόγων. Εφόσον υπάρχει ανάγκη, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα δημοσιεύει ανακοινωθέν τύπου κατά την ολοκλήρωση του διαλόγου, το οποίο θα περιέχεται στον ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου και της αρμόδιας αντιπροσωπείας της Επιτροπής. Εξάλλου, θα προβλέπεται, κατά περίπτωση, η οργάνωση κοινής συνέντευξης τύπου και συνομιλιών με τον τύπο, μετά από κάθε σύνοδο διαλόγου.

Για να είναι όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερες οι ανταλλαγές, ο διάλογος θα γίνεται, κατά το δυνατόν, σε επίπεδο αντιπροσώπων των κυβερνήσεων αρμόδιων σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για λόγους εξασφάλισης της δέουσας συνέχειας, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εκπροσωπείται κατά προτίμηση από την Τρόικα, είτε σε επίπεδο εκπροσώπων των πρωτευουσών, είτε σε επίπεδο αρχηγών αποστολής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα φροντίζει οι σχετικές συνεδριάσεις να γίνονται τακτικά στην ενδιαφερόμενη χώρα. Με τον τρόπο αυτό, η αντιπροσωπεία της ΕΕ θα έχει το πλεονέκτημα να σχηματίζει καλύτερη άποψη για την επιτόπια κατάσταση και, μετά από σχετική συμφωνία των αρχών της χώρας να έρχεται σε επαφή με πρόσωπα και θεσμούς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον. Οι συνεδριάσεις που αφορούν κυρίως τις συζητήσεις επί θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος και την ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων λαμβάνουν συνήθως χώρα στις Βρυξέλλες. Είναι προτιμότερο να ακολουθηθεί αυτή η παράδοση.

Στο μέτρο του δυνατού, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καλεί τις αρχές της χώρας με την οποία διεξάγει διάλογο για τα ανθρώπινα δικαιώματα να συμπεριλαμβάνουν στην αντιπροσωπία τους εκπροσώπους διαφόρων θεσμών και υπουργείων με αρμοδιότητα στα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως, για παράδειγμα, του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, της αστυνομίας, της διοίκησης των φυλακών, κλπ. Επίσης, σύμφωνα με τις κατάλληλες λεπτομέρειες, θα μπορεί να συμμετέχει και η κοινωνία των πολιτών στην προκαταρκτική αξιολόγηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στη διεξαγωγή αυτού καθεαυτού του διαλόγου (κυρίως μέσω διοργάνωσης σε ορισμένες περιπτώσεις σεμιναρίων με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών της τρίτης χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να συζητήσουν ενδελεχώς ορισμένα θεματικά ζητήματα στο περιθώριο του επίσημου διαλόγου), στην μετέπειτα παρακολούθηση του διαλόγου και στην αξιολόγησή του. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορεί έτσι να παρέχει την υποστήριξη της στους προασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που δρουν στις χώρες με τις οποίες έχει τέτοιου είδους συναλλαγές.

Στο μέτρο του δυνατού, η ΕΕ θα προσπαθήσει ο διάλογος για τα ανθρώπινα δικαιώματα να χαρακτηρίζεται από πραγματικό βαθμό διαφάνειας έναντι της κοινωνίας των πολιτών.

8. Συνοχή μεταξύ διμερούς διαλόγου των κρατών μελών και διαλόγου της ΕΕ

Προκειμένου να υπάρχει η μέγιστη δυνατή συνοχή μεταξύ διμερούς διαλόγου των κρατών μελών και διαλόγου της ΕΕ, είναι απαραίτητο να ανταλλάσσονται πληροφορίες. Η ανταλλαγή, κυρίως για τα συζητούμενα θέματα και τα αποτελέσματα των συζητήσεων, μπορεί να γίνεται με COREU, ή στα πλαίσια της COHOM. Η διπλωματική αποστολή της Προεδρίας στην ενδιαφερόμενη χώρα θα μπορεί επίσης να συγκεντρώνει επιτόπου σχετικές πληροφορίες. Εάν χρειασθεί, μπορεί να προβλεφθεί η διεξαγωγή ανεπίσημων ad hoc συνεδριάσεων μεταξύ μελών της COHOM και των ομάδων γεωγραφικού πλαισίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μπορούν επίσης να προβλεφθούν ανεπίσημες ad hoc συνεδριάσεις με άλλες χώρες που έχουν διάλογο για τα ανθρώπινα θέματα με την ενδιαφερόμενη χώρα (όπως γίνεται στην περίπτωση του διαλόγου με την Κίνα). Στις συνεδριάσεις αυτές θα συμμετέχει η COHOM και οι ομάδες γεωγραφικού ή θεματικού πλαισίου.

Η συνδρομή που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εκδημοκρατισμού στις χώρες με τις οποίες η ΕΕ διεξάγει διάλογο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εξελίξεις και τα αποτελέσματα του διαλόγου αυτού. Υπό το πρίσμα αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα ενημερώνει τακτικά την COHOM σχετικά με τη χρήση των πόρων του Ευρωπαϊκού Μέσου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία (IEDDH), ώστε να μπορεί να διεξαχθεί ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη λογική συνοχή των εν λόγω δράσεων συνδρομής με τις προτεραιότητες που καθορίζει η COHOM, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη σχετική συνδρομή που παρέχουν τα κράτη μέλη.

9. Συνοχή του διαλόγου σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αποφάσεων που υποβάλλει η ΕΕ στη Γενική Συνέλευση των ΗΕ ή στο Συμβούλιο των ΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ο διάλογος σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι αποφάσεις που υποβάλλει η ΕΕ στη Γενική Συνέλευση των ΗΕ ή στο Συμβούλιο των ΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ορισμένες χώρες είναι δύο ανεξάρτητες μορφές δράσης. Συνεπώς, η ύπαρξη διαλόγου σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταξύ της ΕΕ και μιας τρίτης χώρας δεν εμποδίζει την ΕΕ να υποβάλει απόφαση σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα αυτή, ούτε να υποστηρίξει κάποια σχετική πρωτοβουλία μιας τρίτης χώρας. Επί πλέον, η ύπαρξη τέτοιου διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και τρίτης χώρας δεν εμποδίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση να καταγγέλλει, μεταξύ άλλων στα κατάλληλα διεθνή πλαίσια, τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα αυτή, ή να θέτει το ζήτημα στις συνεδριάσεις με τις ενδιαφερόμενες χώρες σε όλα τα επίπεδα.

10. Αξιολόγηση του διαλόγου με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα

Για κάθε διάλογο με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα γίνεται τακτική αξιολόγηση από την COHOM, σε διασύνδεση με την αρμόδια γεωγραφική ομάδα, κατά προτίμηση και στο μέτρο του δυνατού, ανά διετία.

Η αξιολόγηση θα μπορεί να πραγματοποιείται από την εκάστοτε Προεδρία, με την υποστήριξη της Γραμματείας του Συμβουλίου ή, κατά περίπτωση, με την προσφυγή στις υπηρεσίες εξωτερικού συμβούλου. Υποβάλλεται προς συζήτηση και λήψη απόφασης στην Ομάδα COHOM, σε συνεργασία με τις ομάδες γεωγραφικού πλαισίου, την Ομάδα CODEV και την Επιτροπή δράσεων με στόχο την ανάπτυξη και την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Η κοινωνία των πολιτών θα συμμετέχει στο έργο της αξιολόγησης.

Σκοπός του εγχειρήματος είναι να αξιολογηθεί η κατάσταση σε σχέση με τους στόχους που θα μπορούσε να έχει ορίσει η Ένωση πριν από την έναρξη του διαλόγου και να εκτιμηθεί η προστιθέμενη αξία του. Θέμα της ανάλυσης θα είναι κυρίως η πρόοδος που σημειώθηκε στα θέματα προτεραιότητας του διαλόγου. Εάν έχει σημειωθεί πρόοδος στην αξιολόγηση θα πρέπει, ει δυνατόν, να εξετασθεί κατά πόσον οι δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνέβαλαν σε αυτό. Εάν όχι η ΕΕ θα πρέπει να προσαρμόσει τους στόχους που είχε θέσει ή να εξετάσει τη σκοπιμότητα συνέχισης ή μη του διαλόγου αυτού με την ενδιαφερόμενη χώρα. Θα πρέπει, όντως, η αξιολόγηση ενός διαλόγου να μπορεί να καταλήξει σε απόφαση παύσης του εάν δεν τηρούνται πλέον οι απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών, εάν οι συνθήκες διεξαγωγής του δεν είναι ικανοποιητικές ή εάν τα αποτελέσματά του είναι ανεπαρκή σε σχέση με τις προσδοκίες της ΕΕ. Επίσης, όταν ο διάλογος επιτυγχάνει τους στόχους του και συνεπώς δεν έχει πλέον λόγο ύπαρξης θα μπορεί να λαμβάνεται απόφαση αναστολής του. Τα θέματα αυτά θα εξετάζονται κατά προτεραιότητα στα πλαίσια της Ομάδας COHOM.

Όσον αφορά το διάλογο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κυρίως σε διεθνή και περιφερειακά πλαίσια, η αξιολόγηση θα επικεντρώνεται στα ζητήματα στα οποία η συνεργασία θα μπορούσε να βελτιωθεί περισσότερο.

11. Διαχείριση του διαλόγου με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα

Προκειμένου να πολλαπλασιασθεί ο αριθμός των διαλόγων, η Ομάδα COHOM θα πρέπει να ασχοληθεί με το πρόβλημα διαχείρισής τους. Η συνέχεια αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα, καθώς και η ενίσχυση των δομών που επικουρούν την Προεδρία του Συμβουλίου κατά την προετοιμασία και συνέχιση του σχετικού διαλόγου. Η ορθή προετοιμασία κάθε διαλόγου απαιτεί επίσης να παρασχεθούν ουσιαστικά στοιχεία από τις ομάδες γεωγραφικού πλαισίου, αλλά εφόσον είναι αναγκαίο και από την CODEV και την Επιτροπή δράσεων με στόχο την ανάπτυξη και εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Βασικό στοιχείο είναι επίσης η υποστήριξη της Γραμματείας του Συμβουλίου για τη συγκέντρωση όλων των στοιχείων, την προετοιμασία - τόσο σε λογιστικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο περιεχομένου - και την παρακολούθηση του διαλόγου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορεί επίσης να εξετάσει, κατά περίπτωση, τη δυνατότητα συμμετοχής ενός ιδιωτικού ιδρύματος ή οργανισμού, ειδικευμένου σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σε ένα ή περισσότερους διαλόγους.

12. Τα ανθρώπινα δικαιώματα στον πολιτικό διάλογο

Όπως αναφέρεται στο σημείο 3, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα φροντίζει να ενσωματώνει το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε όλες τις συναντήσεις και συζητήσεις με τρίτες χώρες, σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένου του πολιτικού διαλόγου και εφόσον είναι αναγκαίο, στο υψηλότερο επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναλαμβάνει να συμπεριλαμβάνει στις αντιπροσωπίες Ειδικούς για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Θα αποφασίζεται κατά περίπτωση ποιος θα προσφέρει αυτούς τους Ειδικούς, θα υπάρχει όμως μέριμνα για την εξασφάλιση της σχετικής συνέχειας. Αν και σε αυτό το είδος της συζήτησης δεν προσφέρεται η δυνατότητα να συζητηθεί εις βάθος το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προσπαθεί να συζητά με την ενδιαφερόμενη χώρα τα θέματα προτεραιότητας που αναφέρονται στο σημείο 5.